

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 15, 2018

Nummer 15, 2018

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:507](#) 24-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:659](#) 24-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:667](#) 24-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:657](#) 24-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:666](#) 24-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:558](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:626](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:609](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:610](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:614](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:613](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:616](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:621](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:617](#) 17-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:546](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:545](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:555](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:549](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:559](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:540](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:556](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:557](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:547](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:548](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:553](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:561](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:544](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:542](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:543](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:560](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:550](#) 10-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:501](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:503](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:504](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:563](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:499](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:494](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:502](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:562](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:500](#) 03-04-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:493](#) 03-04-2018

Annotatie

[Het voorschrift van artikel 27c lid 2 Sv betekent een onderzoeksplicht voor de rechter. Annotatie bij Hoge Raad 20 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:368.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Het voorschrift van artikel 27c lid 2 Sv betekent een onderzoeksplicht voor de rechter. Annotatie bij Hoge Raad 20 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:368.

mr. J.H.J. Verbaan

Dit arrest kan worden beschouwd als het sluitstuk van een van de facetten van de langdurige ontwikkeling van het recht op rechtsbijstand voorafgaand aan en tijdens het politieverhoor, te weten: het recht op informatie over rechtsbijstand.

In de onderhavige zaak richt de klacht zich op het gebruik van de verklaring die door de verdachte op 11 februari 2015 tegenover de politie is afgelegd voor het bewijs. De verdediging stelt zich in deze zaak op het standpunt dat de wijze waarop deze verklaring is verkregen, moet leiden tot bewijsuitsluiting. De verdachte, zo volgt uit het dossier, zou na ontvangst van een ontbiedingsbrief zich op het politiebureau hebben gemeld. Anders dan de destijds geldende Aanwijzing rechtsbijstand politieverhoor voorschrijft ingeval burgers worden ontboden op het politiebureau om aldaar te worden verhoord, is verdachte niet door een politieambtenaar gewezen op de mogelijkheid om voorafgaand aan dat verhoor langs een advocaat te gaan om, in dat geval op eigen kosten, advies te kunnen inwinnen. Nu de verdachte daarover niet is geïnformeerd door de opsporingsambtenaar en hem daarmee de mogelijkheid is onthouden om voorafgaand aan zijn komst naar het politiebureau een raadsman te consulteren over diens in te nemen procespositie, is volgens de verdediging, onder verwijzing naar ECLI:NL:HR:2009:BH9943, *NJ* 2010/130 m.nt. Mevis, het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM, geschonden. Die schending, zo stelt de raadvrouw, dient tot bewijsuitsluiting te leiden. Daarbij merkt ze op, onder verwijzing naar ECLI:NL:GHLEE:2012:BY6910, *NbSr* 2013/73, m.nt. De Vocht en Vanderhallen, dat de ernst van het verzuim en het belang van de verdachte om te worden gewezen op de mogelijkheden van consultatiebijstand van gelijk gewicht zijn bij een aangehouden verdachte en een niet-aangehouden verdachte die bij zijn ontbieding niet wordt gewezen op zijn recht op consultatiebijstand door een advocaat.

Het hof heeft het verweer tot bewijsuitsluiting van de raadvrouw niet gevolgd. Het acht bij de

beoordeling daarvan de vaststelling van belang dat verdachte is ontboden op het politiebureau om te worden gehoord, hem de cautie is gegeven voorafgaand aan het verhoor en dat hij als verdachte is gehoord. Het hof stelt vervolgens vast dat uit de jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat een aangehouden verdachte voorafgaand aan diens verhoor dient te worden gewezen op het recht om een advocaat te raadplegen. Het niet-naleven van dit voorschrift leidt tot bewijsuitsluiting van de aldaar afgelegde verklaring. Voor een niet-aangehouden verdachte is deze regel volgens het hof niet zonder meer van toepassing. In het onderhavige geval, zo is de redenering van het hof, is het de verdachte geweest die zich op verzoek van de politie op het bureau heeft gemeld en daar is hem voorafgaand aan het verhoor de cautie gegeven. Er is daarmee geen sprake van een aangehouden verdachte, hetgeen betekent dat hij in die hoedanigheid ook geen recht heeft op het raadplegen van een advocaat voorafgaand aan het verhoor. Het hof zal daarmee ongetwijfeld hebben bedoeld op het aanbieden van de gelegenheid tot het raadplegen van een advocaat direct voorafgaand aan het verhoor. Het is niet aannemelijk dat het hof heeft beoogd niet-aangehouden verdachten in het algemeen het recht op het raadplegen van een advocaat te ontfangen.

De Hoge Raad overweegt dat uit artikel 27c lid 2 Sv volgt dat de niet-aangehouden verdachte voorafgaand aan zijn eerste verhoor dient te worden gewezen op zijn recht op bijstand door een raadsman, bedoeld in artikel 28 lid 1 Sv. Als uitgangspunt levert het niet-naleven van dit vormvoorschrift een vormverzuim, als bedoeld in artikel 359a Sv, op. De Hoge Raad overweegt vervolgens met een verwijzing naar artikel 6 EVRM en de daarop gebaseerde jurisprudentie dat vormverzuimen zoals deze, na een daartoe strekkend verweer door de verdediging, dienen te leiden tot de sanctie van bewijsuitsluiting van de verklaringen die de verdachte heeft afgelegd ter gelegenheid van dat verhoor. Dat geldt ook voor de niet-aangehouden verdachte op grond van artikel 27c lid 2 Sv. Dat kan slechts anders zijn indien de verdachte door het achterwege laten van die mededeling niet in zijn rechten is geschaad. De Hoge Raad oordeelt dat het hof heeft nagelaten blijkt te geven van onderzoek naar de vraag of de verdachte is geïnformeerd over het recht op rechtsbijstand voorafgaand aan het eerste verhoor.

Artikel 27c lid 2 Sv bepaalt dat aan de verdachte die niet is aangehouden mededeling dient te worden gedaan van zijn recht op rechtsbijstand. In het proces-verbaal dient bovendien te worden vermeld dat die rechten aan de verdachte zijn medegedeeld. Voorafgaand aan deze wettelijke regeling werd het recht op rechtsbijstand voorafgaand aan en tijdens het politieverhoor, zoals voortvloeiend uit de rechtspraak van het EHRM, geregeld in een Aanwijzing. De Aanwijzing rechtsbijstand en politieverhoor (*Stcrt.* 2010, 4003) kende ook al de eis om een niet-aangehouden verdachte in de uitnodigingsbrief te wijzen op de mogelijkheid om, voor eigen rekening, voorafgaand aan het verhoor een raadsman te raadplegen. Die Aanwijzing eiste ook dat indien een voornemen bestaat de verdachte aan te

houden na verschijning op het politiebureau, dat in die brief te vermelden. Indien de ontboden verdachte na zijn komst op het politiebureau wordt aangehouden, moet conform deze Aanwijzing worden gehandeld, ongeacht of de verdachte voordien uit eigen beweging al een raadsman heeft geconsulteerd. De Aanwijzing doet geen uitspraken over de controle op of het vermelden van het verstrekken van informatie over de rechten aan de verdachte in het proces-verbaal (*Stcrt.* 2010, 4003, p. 6).

In sommige rechtelijke uitspraken leefde aanvankelijk de gedachte dat de niet-aangehouden verdachte zelf in staat was invulling te geven aan zijn recht op rechtsbijstand, omdat hij daarin geen beperkingen door de autoriteiten ondervond. Dat bleek in de praktijk onder omstandigheden toch anders te kunnen liggen (vgl. ECLI:NL:HR:2014:3288, SR 2014-0463, m.nt. Crijns).

De regeling betreffende het recht op informatie in strafprocedures in strafzaken is, zoals gezegd, pas sinds 2015 in de Nederlandse wetgeving verankerd (*Stb.* 2014, 433 en 434). Voor die tijd moest de rechtspraak op grond van de uitleg die het EHRM in de jurisprudentie gaf aan de bepaling van artikel 6 EVRM duiding geven aan de voorschriften die bij aanwijzing werden gegeven.

De Hoge Raad moest zich in de onderhavige zaak over de thans in de wet neergelegde bepalingen buigen. In de raadkamer dient de rechter na te gaan of het vooronderzoek op rechtmatige wijze heeft plaatsgevonden. Omdat de wettelijke bepaling geen expliciete verplichting tot het onderzoeken van de aan de niet-aangehouden verdachte gedane mededelingen bevat, dient het onderzoek daarnaar te worden afgeleid uit enerzijds de wettelijke verplichting tot het doen van die mededeling en anderzijds de wettelijke verplichting tot het opnemen van de mededelingen in het proces-verbaal. Om de aanwezigheid van de plicht te benadrukken, is het niet verbazingwekkend dat de Hoge Raad ook verwijst naar de totstandkomingsgeschiedenis bij de bepaling van artikel 27c Sv. Daarin wordt opgemerkt dat met het tweede lid van laatstgenoemde bepaling, uitvoering wordt gegeven aan artikel 3 Richtlijn 2012/13/EU. Uit die bepaling vloeit voort dat ook de niet-aangehouden verdachte dient te worden gewezen op zijn recht om zich te laten bijstaan door een raadsman. Over het moment waarop die informatie aan de niet-aangehouden verdachte dient te worden verstrekt, wordt in diezelfde wetgeschiedenis opgemerkt dat uit artikel 3 Richtlijn 2012/13/EU in samenhang met overweging 19 van de preambule volgt dat de informatie onverwijld aan verdachte moet worden verstrekt. In ieder geval dient de informatie uiterlijk aan de niet-aangehouden verdachte te zijn medegedeeld voordat het eerste officiële verhoor door de bevoegde autoriteiten wordt afgenomen. De bedoelde informatie kan op twee wijzen worden verstrekt. Enerzijds kan de informatie schriftelijk worden verstrekt, anderzijds kan de informatie mondeling worden overgebracht. De schriftelijke informatieverstrekking

ligt voor de hand op het moment dat de verdachte schriftelijk wordt uitgenodigd om op het bureau te worden verhoord. De verwezenlijking van de genoemde rechten is niet neergelegd in Richtlijn 2012/13/EU, maar wel een verantwoordelijkheid die uit artikel 6 EVRM en de daarop gebaseerde jurisprudentie voortvloeit. De memorie van toelichting geeft ook nog eens expliciet aan dat voor een niet-aangehouden verdachte geldt dat hij weliswaar moet worden gewezen op de mogelijkheden om gebruik te maken van het recht op rechtsbijstand, maar dat de verwezenlijking van dat recht in handen van de verdediging ligt. (*Kamerstukken II 2013/14, 33871, 3, p. 17*).

Het lijkt erop dat het hof in zijn arrest te veel gewicht heeft toegekend aan die eigen verantwoordelijkheid van de verdachte en de mogelijkheden van de verdachte om zelf een raadsman te raadplegen, aangezien hij op het moment van uitnodigen voor het verhoor niet van zijn vrijheid beroofd was en dus in de gelegenheid was om op eigen initiatief contact op te nemen met een raadsman.

De Hoge Raad maakt met die gedachte korte metten en onderstreept het belang van het verstrekken van informatie over de rechten van de verdachte met het oog op rechtsbijstand, door te eisen dat de rechter in zijn vonnis ervan blijk dient te geven onderzoek te hebben gedaan naar de vraag of de verdachte op genoemde rechten is gewezen. De gedachte achter de uitleg van artikel 6 EVRM door het EHRM was juist dat nadruk moest worden gelegd op de kwetsbare positie van een verdachte die zonder rechtsbijstand met het strafrecht te maken krijgt. Dat betekent dus ook dat niet mag worden verwacht van een niet-aangehouden verdachte dat hij zonder meer op de hoogte is van zijn recht om zelf naar rechtsbijstand op zoek te gaan. Met deze uitspraak vestigt de Hoge Raad ten aanzien van het tweede lid van artikel 27c Sv een actieve onderzoeksplicht voor de rechter. Elke twijfel over het gewicht dat wordt toegekend aan het verstrekken van deze informatie wordt hierdoor weggenomen.

RECHTSPRAAK

Hoge Raad komt terug op de gewoonteregeling met betrekking tot ambtshalve beperking van het cassatieberoep.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 31 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA1610, NJ 2018/59 de volgende beschouwingen gewijd aan de omvang van het beroep in cassatie tegen uitspraken in strafzaken:

‘2.1. Ingevolge art. 429 Sv kan het beroep in cassatie tegen een gedeelte van een in hoger beroep gewezen uitspraak worden ingesteld, omdat – aldus de memorie van toelichting – “in het cassatieproces niet de redenen gelden, die bij het hooger beroep volledige kennisneming van de zaak door den appèlrechter noodig maken” (Kamerstukken II 1913-1914, 286, nr. 3, p. 52).

In de rechtspraak heeft zich de gewoonteregeling ontwikkeld dat in zaken met meerdere, cumulatief tenlastegelegde feiten het door de verdachte zonder enige beperking ingestelde beroep in cassatie pleegt te worden opgevat als niet te zijn gericht tegen (bijvoorbeeld) de vrijspraak van het cumulatief tenlastegelegde feit. In andere zaken, zoals zaken met, kort gezegd, een primaire en subsidiaire tenlastelegging waarin de verdachte is veroordeeld ter zake van het subsidiair tenlastegelegde met (bijvoorbeeld) vrijspraak van het primair tenlastegelegde, kan het beroep door de verdachte op de voet van art. 429 Sv worden beperkt tot die veroordeling (vgl. HR 12 oktober 2010, LJN BN4347). Die beperking van het beroep dient tot uitdrukking te worden gebracht in de cassatieakte dan wel de verklaring als bedoeld in art. 451a Sv en niet in de cassatieschriftuur (vgl. HR 20 maart 2012, LJN BV3455). Die beperking kan voorts tot stand worden gebracht door een onbeperkt ingesteld beroep nadien op de wijze als voorzien in de art. 453-455 Sv gedeeltelijk in te trekken.

Niet elke beperking van het cassatieberoep kan echter worden aanvaard. Zo is in het verleden reeds geoordeeld dat moet worden voorkomen dat als gevolg van een cassatieberoep dat zich niet uitstrekt over zogenoemde deelvrijspraken - dus vrijspraken van onderdelen van de tenlastelegging - de verdachte na verwijzing (of terugwijzing) van de zaak moet worden vrijgesproken van de gehele tenlastelegging op grond van de enkele omstandigheid dat de verwijzingsrechter met betrekking tot een – rechtens niet noodzakelijke – keuze tussen voor

de strafrechtelijke waardering van het tenlastegelegde niet relevante alternatieven tot een ander oordeel komt dan de rechter wiens uitspraak in cassatie is vernietigd (vgl. HR 18 september 1989, LJN ZC8164, NJ 1990/135 ten aanzien van het vroegere art. 430 Sv). Daaraan kan worden toegevoegd dat ook meer in het algemeen moet worden vermeden dat de verwijzingsrechter als gevolg van het beperkte cassatieberoep niet meer in staat zou zijn het beslissingsschema van de art. 348 en 350 Sv in acht te nemen of anderszins niet meer naar behoren (opnieuw) recht kan doen op het bestaande hoger beroep. Beperkingen in het cassatieberoep die dat effect kunnen hebben, acht de Hoge Raad ontoelaatbaar.

Een redelijke, aan de behoeften van de praktijk beantwoordende uitleg van art. 429 Sv brengt daarom mede dat

(i) in geval van een samengestelde tenlastelegging het cassatieberoep kan worden beperkt tot de beslissingen over (cumulatieve, alternatieve en/of primaire) onderdelen van de tenlastelegging waarin een zelfstandig strafrechtelijk verwijt is omschreven, en

(ii) het cassatieberoep kan worden beperkt tot een der in de art. 348-350 Sv genoemde beslissingen, mits de ingevolge die bepalingen daarop voortbouwende of daarmee onlosmakelijk verbonden beslissingen niet zijn uitgezonderd. Als voorbeeld kan worden genoemd dat bij een veroordeling tot een samenstel van straffen het cassatieberoep niet kan worden beperkt tot de bewezenverklaring of tot een gedeelte van de opgelegde straffen.

Opmerking verdient nog dat de onder 2.2 vermelde gewoonteregels dat in zaken met meerdere, cumulatief tenlastegelegde feiten het door de verdachte zonder enige beperking ingestelde beroep pleegt te worden opgevat als niet te zijn gericht tegen (bijvoorbeeld) de vrijspraak van het cumulatief tenlastegelegde feit, onverkort gehandhaafd blijft zodat dergelijke beperkingen niet behoeven te worden opgenomen in de cassatieakte of de in art. 451a Sv bedoelde verklaring.

In voorkomende gevallen zal de Hoge Raad de in de akte vervatte, een beperking inhoudende verklaring van degene die beroep in cassatie heeft ingesteld (of nadien door middel van een partiële intrekking heeft beperkt), waar mogelijk zo opvatten dat die beperking in overeenstemming is met hetgeen hiervoor is overwogen. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan zal worden voorbijgegaan aan beperkingen van het cassatieberoep die in het licht van het vorenoverwogene ontoelaatbaar zijn omdat de Hoge Raad ervan uitgaat dat de betrokken procespartij zijn cassatieberoep dan zonder die beperkingen wil doorzetten en dat het daarom niet in zijn belang zou zijn dat hij niet-ontvankelijk wordt verklaard in dat beroep.'

Op grond van voormelde gewoonteregels pleegt de Hoge Raad in zaken met meerdere, cumulatief ten laste gelegde feiten het door de verdachte zonder enige beperking ingestelde

beroep in cassatie ambtshalve te beperken tot – naar de kern bezien – de verdachte belastende beslissingen. De Hoge Raad is van oordeel dat deze ambtshalve beperking van het cassatieberoep heroverweging behoeft. Dat berust op het volgende.

Zoals in de arresten van de Hoge Raad van 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, *NJ* 2013/241, ECLI:NL:HR:2012:BX0129, *NJ* 2013/242, ECLI:NL:HR:2012:BX7004, *NJ* 2013/243 en ECLI:NL:HR:2012:BX0132, *NJ* 2013/244 inzake artikel 80a RO is overwogen, zal in gevallen waarin die bepaling kan worden toegepast, het gebruik van het bijzondere instrument van ambtshalve cassatie niet snel aan de orde zijn, onder meer omdat ervan moet worden uitgegaan dat misslagen in de bestreden uitspraak of fouten in de aan die uitspraak voorafgegane procedure zijn opgemerkt en dat het achterwege blijven van een daarop toegespitste klacht berust op een weloverwogen keuze, en omdat het bij een beperkte capaciteit om cassatieberoepen te behandelen en gelet op de noodzaak zaken binnen een aanvaardbare termijn af te doen, in de rede ligt de behandeling in cassatie te concentreren op de door rechtsgeleerde tussenkomst ingediende klachten.

Ook ten aanzien van het instellen van het beroep in cassatie en het al dan niet beperken van dat beroep of het al dan niet (gedeeltelijk) intrekken daarvan mag worden aangenomen dat dit berust op een weloverwogen keuze. Op grond van artikel 429 Sv zijn partijen immers bevoegd het beroep in cassatie slechts tegen een gedeelte van een uitspraak in te stellen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid het beroep in cassatie geheel of gedeeltelijk in te trekken op de wijze die in artikel 453-455 Sv is voorzien. Dat partijen aldus zelf de reikwijdte van het cassatieberoep kunnen bepalen is van belang, omdat de Hoge Raad in toenemende mate te maken krijgt met zaken waarin een reeks feiten cumulatief en/of alternatief is ten laste gelegd terwijl niet altijd duidelijk is of de steller van de tenlastelegging heeft bedoeld de verdachte aldus één (samengesteld) strafbaar feit dan wel meerdere zelfstandige strafbare feiten te verwijten. Het ligt niet op de weg van de Hoge Raad om vragen die dergelijke tenlasteleggingen oproepen met betrekking tot de omvang van het cassatieberoep ambtshalve te beoordelen en te beslissen.

Uit het achterwege blijven van het gebruik van voormelde bevoegdheden leidt de Hoge Raad daarom voortaan af dat het niet beperken van het beroep berust op een weloverwogen keuze en dat hij zich zonder een onderzoek dat voormelde gewoonteregel met zich brengt uit te voeren, kan concentreren op de beslissingen waartegen de cassatieschriftuur zich keert.

In de omstandigheid dat de advocatuur en het Openbaar Ministerie niet bedacht konden zijn op de afschaffing van meergenoemde gewoonteregel, vindt de Hoge Raad aanleiding die regel nog te blijven toepassen in zaken waarin de cassatieschriftuur is ingediend vóór 1 juli 2018.

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt evenwel geen verandering in de op artikel 427 Sv gebaseerde beoordeling van de ontvankelijkheid van een zonder beperking ingesteld cassatieberoep in zaken waarin primair een misdrijf en subsidiair een overtreding is ten laste gelegd en waarin (i) de verdachte van het primair ten laste gelegde is vrijgesproken of anderszins geen veroordeling is gevolgd ter zake van het primair ten laste gelegde misdrijf, (ii) hij uitsluitend ter zake van de overtreding ofwel schuldig is verklaard zonder oplegging van een straf of maatregel ofwel is veroordeeld tot een geldboete van niet meer dan € 250, (iii) het Openbaar Ministerie geen beroep in cassatie heeft ingesteld tegen de beslissing ter zake van het primair ten laste gelegde en (iv) niet blijkt van een rechtens te respecteren belang van de verdachte bij zijn beroep in cassatie tegen de beslissing ter zake van het primair ten laste gelegde. In dergelijke uitzonderlijke gevallen placht en pleegt de Hoge Raad een door de verdachte onbeperkt ingesteld beroep in cassatie – mede om redenen van proceseconomie – op te vatten als uitsluitend te zijn gericht tegen de veroordeling ter zake van de subsidiair ten laste gelegde overtreding. In aanmerking genomen dat uit de tekst en de strekking van artikel 427 Sv volgt dat voor de vraag of cassatieberoep openstaat de beslissing ter zake van de overtreding bepalend is en niet de wijze waarop de tenlastelegging is ingericht, leidt het vorenstaande ertoe dat in de hiervoor omschreven bijzondere gevallen het cassatieberoep op grond van het tweede lid van artikel 427 Sv niet-ontvankelijk wordt verklaard (vgl. HR 16 mei 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV2354, NJ 2007/312).

Het middel komt op tegen het onder 1 bewezenverklaarde witwassen en de daarmee verband houdende verbeurdverklaring en klaagt onder meer dat van een deel van het aangetroffen geld (€ 13.451,81) niet toereikend kan worden bewezen dat het van misdrijf afkomstig is.

In zijn overweging heeft het hof geoordeeld dat de daarin vastgestelde feiten en omstandigheden het vermoeden rechtvaardigen dat het geldbedrag van € 13.451,81 dat de verdachte voorhanden heeft gehad – onmiddellijk of middellijk – uit enig misdrijf afkomstig is en dat derhalve van de verdachte mag worden verlangd dat zij een concrete, verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring geeft voor de herkomst van het geld. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het hof heeft voorts geoordeeld dat de verdachte een zodanige verklaring niet heeft gegeven. In aanmerking genomen dat namens de verdachte onder overlegging van bescheiden is aangevoerd dat zij in de periode 2003 tot en met 2007 geldbedragen van in totaal € 13.451,81 heeft ontvangen ter zake van uitgekeerde schadevergoedingen en verzekeringsgelden, is dit oordeel, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk.

De klacht is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – doch uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, waaronder dus begrepen de beslissingen als bedoeld in artikel 353-354 Sv omtrent de in beslag genomen voorwerpen, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:507

Zaaknummer: 16/03530

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend, M.T. Boerlage en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 427 Sv en 429 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klachten over de proeftijd en de gestelde bijzondere voorwaarde betreffende een contactverbod.

Het middel keert zich tegen het oordeel van het hof dat [betrokkene 2] en [betrokkene 1] tijdig een klacht hebben ingediend in de zin van artikel 66 lid 1 Sr.

Ingevolge artikel 285b lid 2 Sr is het misdrijf van belaging slechts op klacht vervolgbaar, welke klacht, voor zover hier relevant, dient te zijn ingediend binnen de in artikel 66 lid 1 Sr gestelde termijn.

Artikel 66 lid 1 Sr luidt:

‘De klacht kan worden ingediend gedurende drie maanden na de dag waarop de tot klacht gerechtigde kennis heeft genomen van het gepleegde feit.’

Het hof heeft vastgesteld dat de aangevers [betrokkene 2] en [betrokkene 1] ten tijde van het doen van de aangifte op 1 juli 2014 respectievelijk 11 juli 2014 de overtuiging hebben uitgesproken dat de belaging tot op de datum van het doen van aangifte voortduurde en dat niet is gebleken van feiten en omstandigheden waaruit zou moeten blijken dat aangevers in hun aangifte bewust en in strijd met de waarheid een onjuiste einddatum van de belaging hebben vermeld. Het op die vaststellingen gebaseerde oordeel dat tijdig een klacht is ingediend getuigt, mede gelet op de aard van het onderhavige delict, niet van een onjuiste rechtsopvatting met betrekking tot artikel 66 lid 1 Sr, terwijl het evenmin onbegrijpelijk is.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte een proeftijd van drie jaren heeft vastgesteld wat betreft de naleving van de algemene voorwaarden.

Blijkens hetgeen onder 2.3 is weergegeven heeft het hof een proeftijd van drie jaren vastgesteld wat betreft de naleving van de algemene voorwaarden. Het hof heeft deze proeftijd ten onrechte aldus vastgesteld nu deze ten aanzien van deze voorwaarden – gelet op het in deze zaak nog geldende artikel 14b lid 2 (oud) Sr, in verbinding met artikel 14c lid 1 (oud), Sr –

ten hoogste twee jaren kon bedragen.

Het middel – dat niet klaagt over de door het hof vastgestelde proeftijd wat betreft de naleving van de bijzondere voorwaarden – is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal deze misslag herstellen.

Het middel klaagt dat de door het hof gestelde bijzondere voorwaarde betreffende het contactverbod te onbepaald is.

Het hof heeft zijn beslissing gegrond op onder meer artikel 14c Sr, zoals dit luidde ten tijde van het bewezenverklaarde. Als bijzondere voorwaarden als bedoeld in artikel 14c (oud) Sr die het gedrag van de veroordeelde betreffen, kunnen worden aangemerkt voorwaarden die strekken ter bevordering van een goed levensgedrag van de veroordeelde of die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht (vgl. HR 26 november 1968, ECLI:NL:HR:1968:AB6079, NJ 1970/123).

De door het hof gestelde bijzondere voorwaarde dat ‘het de veroordeelde gedurende de volledige proeftijd verboden is contact te leggen of te laten leggen met [betrokkene 1] en/of [betrokkene 2] en/of [A] BV c.q. diens mogelijke rechtsopvolger(s), alsmede met zakelijke relaties van evengenoemde personen en/of evengenoemd bedrijf’ is in strijd met genoemde bepaling voor zover deze betrekking heeft op ‘zakelijke relaties van evengenoemde personen en/of evengenoemd bedrijf’, omdat in zoverre in deze voorwaarde niet een voldoende precies gedragsvoorschrift is geformuleerd. Het middel klaagt daarover terecht. De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen en de bijzondere voorwaarde vernietigen voor zover deze betrekking heeft op ‘zakelijke relaties van’ [betrokkene 1] en/of [betrokkene 2] en/of [A] BV.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden, waarvan negen maanden voorwaardelijk.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert de duur van de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze zeventien maanden en twee weken, waarvan negen maanden voorwaardelijk beloopt, de vastgestelde proeftijd van drie jaren wat betreft de naleving van de algemene voorwaarden, bepaalt de laatstgenoemde proeftijd op twee jaren, de bijzondere voorwaarde betreffende het contactverbod, voor zover inhoudende dat het de veroordeelde gedurende de proeftijd verboden is contact te leggen of te laten leggen met ‘zakelijke relaties van’ [betrokkene 1] en/of [betrokkene 2] en/of [A] BV en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:667

Zaaknummer: 16/05030

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 66 Sr, 14b Sr en 14c Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten omtrent de verleende status van bedreigde getuigen ex artikel 226a Sv aan politie-infiltranten en van beperkt anonieme getuige ex artikel 190 lid 3 Sv.

Het middel komt op tegen de motivering van de verwerping van een verweer strekkende tot bewijsuitsluiting van de verklaringen van de onder de codenummers B1040, B1002, A1275 en A1274 bekende opsporingsambtenaren. Het klaagt in het bijzonder dat het hof heeft verzuimd een beslissing te geven op de vraag of aan de bevelen tot verlening van de status van bedreigde getuige zodanige gebreken kleven dat gebruikmaking van de resultaten van de betreffende verhoren in strijd is met artikel 6 EVRM, alsmede dat in het licht van de invulling die het EHRM geeft aan het ondervragingsrecht als bedoeld in artikel 6 lid 3 onder d EVRM had moeten worden volstaan met minder vergaande maatregelen dan vermomming, stemvervorming en gebruikmaking van een ‘getuigenbox’.

Voor zover het middel klaagt over de motivering van de verwerping van een verweer strekkende tot bewijsuitsluiting van de verklaringen van de onder de codenummers B1002 en B1040 bekende opsporingsambtenaren faalt het omdat blijktens hetgeen onder 2.2.3 is weergegeven, een dergelijk verweer met betrekking tot deze getuigen – opsporingsambtenaren die optraden als de begeleiders van de in de onderhavige operatie betrokken politie-infiltranten – niet is gevoerd.

Bij de beoordeling van het middel voor het overige dient te worden vooropgesteld dat de wetgever de beantwoording van de vraag of een getuige terecht als een bedreigde getuige in de zin van artikel 226a Sv is aangemerkt, heeft willen onttrekken aan het oordeel van de zittingsrechter. Dit is slechts anders indien aan de wijze van totstandkoming of aan de inhoud van een door de rechter ingevolge artikel 226a en/of 226b Sv ten aanzien van een getuige gegeven bevel dat ter gelegenheid van diens verhoor zijn identiteit verborgen wordt gehouden, zodanige fundamentele gebreken kleven dat gebruikmaking door de zittingsrechter van de resultaten van het nadien op de voet van artikel 226d Sv afgenomen verhoor van deze getuige zou indruisen tegen het recht van de verdachte op een eerlijk proces zoals gewaarborgd door onder meer artikel 6 EVRM (vgl. HR 28 maart 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU5471, NJ 2007/38).

Het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat een omstandigheid als hiervoor bedoeld zich met betrekking tot het bevel ten aanzien van de bedreigde getuigen A1274 en A1275 in de onderhavige zaak – waarin overigens geen sprake was van een verhoor als bedoeld in artikel 226d lid 1 Sv, maar van een verhoor in het bijzijn van de verdachte en zijn raadsman, zij het met gebruikmaking van maatregelen om de herkenning van de bedreigde getuigen te voorkomen – niet heeft voorgedaan, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting omtrent de in het middel bedoelde verdragsbepalingen. Dit oordeel is voorts, ook in het licht van hetgeen van de zijde van de verdediging in hoger beroep is aangevoerd, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 360 lid 1 Sv heeft verzuimd in zijn arrest in het bijzonder de redenen op te geven waarom het voor het bewijs gebruik heeft gemaakt van de door de opsporingsambtenaren met de codenummers A1274, A1275, B1002 en B1040 opgemaakte processen-verbaal en in het geval van A1275 eveneens van diens tegenover de rechter-commissaris afgelegde verklaring.

Bij de beoordeling van het middel dient te worden vooropgesteld dat aan het gebruik van een proces-verbaal, houdende de verklaring van een onder codenummer bekend zijnde verbalisant, die naderhand door de rechter-commissaris op de voet van artikel 190 lid 3 Sv is gehoord, dezelfde eisen dienen te worden gesteld als aan het gebruik van verklaringen van beperkt anoniem verhoorde getuigen. Uit de ingevolge artikel 360 lid 1 Sv vereiste motivering van het gebruik van een aldus afgelegde verklaring dient allereerst de reden voor de beperkte anonimiteit te blijken. Voorts moet uit die motivering blijken dat de beperkte anonimiteit geen afbreuk heeft gedaan aan het ondervragingsrecht van de verdediging (vgl. HR 23 september 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZD0799 en HR 4 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:230).

De als bewijsmiddelen 2 en 6 tot het bewijs gebezigde processen-verbaal van bevindingen van de opsporingsambtenaren B1040 respectievelijk B1002 houden in dat zij als daartoe bevoegde opsporingsambtenaren leiding gaven aan het Politieel Infiltratieteam Zuid West Nederland, terwijl uit de gebezigde bewijsvoering voorts blijkt dat het hof hen nadrukkelijk aanmerkt als begeleiders van de betrokken informanten. Kennelijk en niet onbegrijpelijk heeft het hof geoordeeld dat de reden voor de beperkte anonimiteit voortvloeit uit de functie van de onder codenummer aangeduide opsporingsambtenaren die leiding gaven aan een politieel infiltratieteam.

Ook voor zover het middel klaagt dat het hof niet heeft doen blijken dat de beperkte anonimiteit geen afbreuk heeft gedaan aan het ondervragingsrecht van de verdediging kan het

niet tot cassatie leiden, mede in aanmerking genomen dat de verdediging de gelegenheid heeft gehad de getuigen ten overstaan van de rechter-commissaris over de inhoud van de betreffende processen-verbaal te ondervragen.

Voor zover het middel ook beoogt te klagen over het ontbreken van de in artikel 360 lid 1 Sv bedoelde motivering ten aanzien van het gebruik van de processen-verbaal en verklaring van de bedreigde getuigen A1274 en A1275 faalt het eveneens. Uit voornoemde, als bewijsmiddelen 2 en 6 tot het bewijs gebezigde processen-verbaal van bevindingen van de opsporingsambtenaren B1040 respectievelijk B1002, alsmede uit de tot het bewijs gebezigde processen-verbaal en verklaring van de getuigen A1274 en A1275 blijkt dat de getuigen A1274 en A1275 politieambtenaren waren die als politie-infiltrant handelden in opdracht en onder leiding van hun begeleiders, de opsporingsambtenaren B1040 en B1002. Kennelijk en niet onbegrijpelijk heeft het hof geoordeeld dat de reden voor het verlenen van de status van bedreigde getuigen voortvloeit uit de functie van de onder codenummer aangeduide politieambtenaren en de door hen uitgevoerde infiltratie-operatie, en dat het gebruik daarvan geen afbreuk heeft gedaan aan het ondervragingsrecht van de verdediging. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen dat de verdediging de gelegenheid heeft gehad de getuigen ten overstaan van de rechter-commissaris over de inhoud van de aan de orde zijnde processen-verbaal te ondervragen en het hof heeft vastgesteld dat van de zijde van de verdediging niet is betwist dat het bij de ten overstaan van de rechter-commissaris gehoorde getuigen om de politie-infiltranten ging die de verdachte daadwerkelijk had ontmoet.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren.

Bij inleidende dagvaarding is aan de verdachte onder 12 en 13 ten laste gelegd – zakelijk weergegeven – dat hij op of omstreeks 1 maart 2005 munitie respectievelijk een geluiddemper voorhanden heeft gehad.

De onder 6.1 weergegeven feiten zijn strafbaar gesteld bij artikel 26 lid 1 WWM respectievelijk artikel 13 lid 1 WWM en worden in artikel 56 van die wet als misdrijven aangemerkt, waarop ingevolge artikel 55 lid 1 WWM een gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden is gesteld.

De onder 6.1 weergegeven feiten zijn begaan op 1 maart 2005. Op grond van artikel 70 lid 1

aanhef en onder 2° Sr in verbinding met het tweede lid van artikel 72 Sr beloopt de verjaringstermijn in het onderhavige geval ten hoogste twee maal zes jaren. Het recht tot strafvordering ter zake van de feiten 12 en 13 is derhalve wegens verjaring vervallen.

De Hoge Raad zal, met vernietiging van de bestreden uitspraak in zoverre, de officier van justitie alsnog niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging van de verdachte ter zake van de feiten 12 en 13. Voor het verminderen van de duur van de opgelegde straf bestaat – afgezien van hetgeen hiervoor bij de bespreking van het vijfde middel is overwogen – onvoldoende grond, aangezien de aard en de ernst van hetgeen overigens ten laste van de verdachte is bewezenverklaard niet worden aangetast door bedoelde partiële niet-ontvankelijkverklaring.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 12 en 13 ten laste gelegde, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de rechtbank is vernietigd, verklaart de officier van justitie in zoverre alsnog niet-ontvankelijk in de vervolging, vernietigt de bestreden uitspraak voor zover deze de overige feiten betreft, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en elf maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:666

Zaaknummer: 16/03418

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 6 EVRM, 36o Sv en 226d Sv

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk opzet op zwaar lichamelijk letsel door met gebalde vuist één stomp tegen het gezicht te geven?

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat het bewezenverklaarde wat betreft het opzet niet uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier zwaar lichamelijk letsel – is aanwezig indien de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. Het zal moeten gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte, die vroeger heeft gebokst en een grote man is van circa twee meter, met een gebalde vuist 'gericht en met kracht' tegen het gezicht van het slachtoffer onder zijn rechteroog en tegen zijn neus heeft gestompt ten gevolge waarvan fracturen aan de oogkas en het neusbot zijn ontstaan. Het op die – niet onbegrijpelijke – vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat kan worden bewezenverklaard dat verdachtes opzet was gericht op het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze twee maanden en drie weken

beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:659

Zaaknummer: 16/02631

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: M.C. van der Want

Wetsartikelen: 45 Sr en 302 Sr

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk opzet op toebrengen pijn door het leeggooien van een fles met bijtende en zure inhoud in het gezicht en tegen het lichaam?

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ten aanzien van het opzet onvoldoende met redenen is omkleed.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier pijn – is aanwezig indien de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dit gevolg zal intreden. Het zal moeten gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte de inhoud van een fles over [betrokkene 1] heeft gegooid zonder zich ervan te vergewissen wat zich in de fles bevond. Het daarop steunende oordeel van het hof dat de verdachte aldus bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat hij [betrokkene 1] daardoor pijn zou toebrengen, is niet zonder meer begrijpelijk, gelet op wat de algemene ervaring leert en wat de raadsman heeft aangevoerd.

Het middel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:657

Zaaknummer: 16/04440

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 300 Sr en 304 Sr

RECHTSPRAAK

Deelname door Franse opsporingsambtenaar aan verkeerscontrole in Nederland onrechtmatig?

De middelen klagen over de verwerping van het verweer dat de deelname door een Franse opsporingsambtenaar aan een verkeerscontrole in Nederland onrechtmatig is geschied. Het eerste middel klaagt dat het hof ten onrechte artikel 17 van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (*PbEU* 2008, L 210/1, hierna: Besluit) heeft aangemerkt als de grondslag voor die verkeerscontrole. Het tweede middel klaagt dat het hof de verwerping van het verweer onvoldoende heeft gemotiveerd door te overwegen dat de vereisten van artikel 17 lid 2 Besluit zijn gerespecteerd. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Aan de middelen ligt de opvatting ten grondslag dat voor de beoordeling van de rechtmatigheid van het gezamenlijke optreden van de Nederlandse en Franse opsporingsambtenaren bepalend is dat daarvoor een grondslag in het Besluit kan worden gevonden. Die opvatting is te beperkt en daarom onjuist. Het Besluit vormt – mede gelet op het bepaalde in artikel 35 lid 2 Besluit – op zichzelf geen beletsel voor vormen van samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van verschillende staten die geen grondslag vinden in het Besluit. Voor zover de middelen berusten op de opvatting dat de rechtmatigheid van het gezamenlijke optreden van de Nederlandse en Franse opsporingsambtenaren dient te geschieden op basis van het bepaalde in artikel 17 lid 2 Besluit, wordt voorts miskend dat deze bepaling geen belangen van de verdachte beoogt te beschermen, maar belangen van de staat op het grondgebied waarvan buitenlandse opsporingsambtenaren optreden (vgl. HR 5 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL5629, *NJ* 2011/169). Met betrekking tot de samenwerking in het onderhavige geval is bovendien niet aangevoerd of anderszins gebleken dat het optreden van de Franse opsporingsambtenaar niet berustte op toestemming van de Nederlandse autoriteiten. De middelen zijn derhalve tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:616

Zaaknummer: 17/00605

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en M.J. Borgers

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 17 Besluit 2008/615/JBZ en 35 Besluit 2008/615/JBZ

RECHTSPRAAK

Hof heeft het verzoek tot het horen van getuigen kunnen afwijzen, nu de verdediging het verzoek onvoldoende heeft onderbouwd.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane verzoek [betrokkene 1], [betrokkene 2], [betrokkene 3] en [betrokkene 4] als getuigen te horen.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van de getuigen afgewezen nu 'in het licht van de reeds afgelegde, uitgebreide verklaringen van de thans verzochte getuigen (...) de verdediging het belang bij het opnieuw horen van deze getuigen niet voldoende [heeft] onderbouwd'. In aanmerking genomen hetgeen de verdediging ter onderbouwing van vorenbedoeld verzoek heeft aangevoerd, alsmede gelet op hetgeen de processtukken blijkens de weergegeven bewijsmiddelen inhouden, is dat oordeel niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Artikel 6 lid 3 onder d EVRM verzet zich niet ertegen dat het hof aldus eisen aan de onderbouwing van het verzoek heeft gesteld. Ook de rechtspraak van het EHRM omtrent het ondervragingsrecht staat er niet aan in de weg dat eisen worden gesteld aan de motivering van een verzoek tot het oproepen en het horen van getuigen. Immers, ook in de rechtspraak van het EHRM komt als op de verdachte rustende plicht tot uitdrukking dat hij zo een verzoek onderbouwt '*by explaining why it is important for the witnesses concerned to be heard and their evidence must be necessary for the establishment of the truth*' (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015, NJ 2017/440).

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van zes jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de

opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf jaren en acht maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:610

Zaaknummer: 16/04143

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Herijking vuistregels met betrekking tot de redelijke termijn en de vraag welk rechtsgevolg dient te worden verbonden aan overschrijding redelijke termijn zoals samengevat in ECLI:NL:HR:2008:BD2578?

In HR 3 oktober 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA7309, NJ 2000/721 zijn enige algemene uitgangspunten en regels geformuleerd over de inbreuk op het in artikel 6 lid 1 EVRM gewaarborgde recht van de verdachte op behandeling van zijn strafzaak binnen een redelijke termijn en het rechtsgevolg dat aan een vastgestelde inbreuk op dat recht dient te worden verbonden. In HR 9 januari 2001, ECLI:NL:HR:2001:AA9372, NJ 2001/307 is daaraan met het oog op ontnemingszaken nog het een en ander toegevoegd. Die uitgangspunten en regels zijn nadien in een reeks van arresten verfijnd en aangescherpt, zoals samengevat in HR 17 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, NJ 2008/358. Aan die uiteenzettingen bleek behoefte te bestaan, omdat in de praktijk onduidelijkheid bestond over onder meer de vraag welk rechtsgevolg dient te worden verbonden aan de overschrijding van de redelijke termijn.

In zijn conclusie in de zaak die heeft geleid tot HR 19 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP5361, NJ 2015/133 heeft de advocaat-generaal gepleit voor wijziging van het in die eerdere arresten geformuleerde beoordelingskader. De Hoge Raad is hem daarin toen niet gevolgd, onder meer omdat een redelijke en met de eisen van rechtszekerheid en praktische hanteerbaarheid strokende toepassing van het in artikel 6 lid 1 EVRM vervatte voorschrift inzake de behandeling van een strafzaak binnen een redelijke termijn meebrengt dat bedoelde vuistregels, die het resultaat zijn van een langer durende rechtsontwikkeling, een zekere duurzaamheid moeten hebben, en omdat de in 2008 herijkte vuistregels – in onderling verband en samenhang bezien – in de praktijk blijken te voldoen. Dit stelsel van vuistregels houdt – kort gezegd – in dat in zaken die zijn geëindigd met de oplegging van een betrekkelijk geringe straf, wordt volstaan met de enkele vaststelling dat inbreuk is gemaakt op artikel 6 lid 1 EVRM, terwijl in overige gevallen de betreffende verdragsschending in de regel wordt gecompenseerd door vermindering van de duur van de opgelegde vrijheidsstraf of taakstraf, dan wel de hoogte van de opgelegde geldboete of ontnemingsmaatregel.

In zijn conclusie in de onderhavige zaak stelt de advocaat-generaal opnieuw voor de tot op

heden gehanteerde maatstaven aan te passen. De Hoge Raad ziet daartoe evenwel op de eerdergenoemde gronden ook thans geen noodzaak en voegt daaraan het volgende nog toe.

Dit thema vraagt om praktisch werkbare uitgangspunten en regels die, waar mogelijk, tot een uniforme rechtstoepassing leiden. Bij de formulering daarvan is een zekere ruwheid onontkoombaar. Onvermijdelijk zijn er ook gevallen waarin zij slecht of geheel niet toepasbaar zijn, zoals bij sancties die zich naar hun aard niet lenen voor strafvermindering, bijvoorbeeld de levenslange gevangenisstraf en vrijheidsbenemende maatregelen. Ook in die gevallen pleegt te worden volstaan met de enkele vaststelling dat inbreuk is gemaakt op artikel 6 lid 1 EVRM. Dat geldt ook indien een benadeelde partij zich met een vordering tot schadevergoeding in het strafproces heeft gevoegd en de strafrechter desverzocht heeft vastgesteld dat vanwege de duur van de strafprocedure jegens haar inbreuk is gemaakt op genoemd verdragsvoorschrift. Geen rechtsregel verzet zich evenwel ertegen dat in zulke gevallen de betrokkene zich na het onherroepelijk worden van de uitspraak met een op die door de strafrechter vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn gebaseerde, tegen de Staat gerichte vordering tot schadevergoeding wendt tot de civiele rechter (vgl. HR 28 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:736, NJ 2014/525).

Het ligt op de weg van de wetgever de afweging te maken of de huidige wijze van compensatie, waarin het verdisconteren van verdragsschendingen betreffende de redelijke termijn zo veel mogelijk door middel van matiging van de sanctieoplegging geschiedt, geheel of ten dele dient te worden vervangen door een andersoortig stelsel van compensatie, bijvoorbeeld bestaande in een met de straf- of ontnemingszaak samenhangende, laagdrempelige procedure strekkende tot financiële genoegdoening van degenen die door die verdragsschendingen zijn getroffen, al dan niet als onderdeel van of aanvulling op de in het verband van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering voorziene procedure voor schadevergoeding na strafvorderlijk optreden.

Het derde middel klaagt over het oordeel van het hof dat kan worden volstaan met de constatering dat sprake is van een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de fase van het hoger beroep. Het zesde middel behelst de klacht dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het hof heeft geoordeeld dat kan worden volstaan met de constatering dat sprake is van een overschrijding van de redelijke termijn op de grond dat weliswaar de behandeling van de zaak in hoger beroep niet heeft plaatsgevonden binnen twee jaren na het instellen van het hoger beroep, maar dat het 'een zeer geringe overschrijding' betreft. Dit oordeel is niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat de verdachte zich voor deze zaak in voorlopige hechtenis bevond

en de zaak in zo'n geval binnen zestien maanden behoort te worden afgedaan. Het derde middel klaagt daarover terecht.

Ook de klacht van het zesde middel dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden, is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep.

Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

Het vorenoverwogene moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twintig jaren.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze negentien jaren en vier maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:558

Zaaknummer: 16/03875

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: M. Berndsen en F.P. Slewe

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is het bij het eerste politieverhoor opgegeven verblijfadres van verdachte achterhaald door latere opgave ander adres en daaropvolgende vermelding ‘Vertrokken Onbekend Waarheen’?

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de Rechtbank Haarlem is vernietigd, en tot nietigverklaring van de inleidende dagvaarding.

Het middel klaagt onder meer over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de inleidende dagvaarding rechtsgeldig is betekend. Het voert daartoe aan dat de inleidende dagvaarding had moeten worden uitgereikt op het adres [adres B] te Almere dat de verdachte bij gelegenheid van zijn eerste verhoor door de politie als verblijfadres heeft opgegeven.

Ingevolge artikel 588 lid 1 aanhef en onder b sub 3 Sv wordt een dagvaarding uitgereikt aan de griffier indien de geadresseerde niet als ingezetene is ingeschreven in de BRP, noch een feitelijke woon- of verblijfplaats van hem bekend is. Onbekendheid van een feitelijke woon- of verblijfplaats kan evenwel niet worden aangenomen, indien niet is getracht de uitreiking van de dagvaarding te doen plaatsvinden op het uit de stukken blijkend – voor de hand liggend en niet door latere opgave achterhaald – adres dat redelijkerwijs als feitelijke woon- of verblijfplaats zou kunnen gelden (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, *NJ* 2002/317, r.o. 3.24 sub b).

In de bestreden uitspraak ligt als oordeel van het hof besloten dat de inleidende dagvaarding rechtsgeldig is betekend. In aanmerking genomen dat in de ID-staat SKDB, zoals onder 2.2 sub (iv) weergegeven, het adres [adres A] te Almere is vermeld als laatst opgegeven woon- of verblijfplaats met als datum registratie 2 juni 2014 en gelet op het feit dat de verdachte bij gelegenheid van zijn eerste verhoor door de politie op 9 november 2013 weliswaar het adres [adres B] te Almere heeft opgegeven als verblijfadres, maar daarbij vermeld heeft dat hij binnenkort een aantal bezoeken heeft, heeft het hof kennelijk geoordeeld dat dit door de verdachte opgegeven adres [adres B] niet meer behoefde te worden aangemerkt als een uit de stukken blijkend adres dat redelijkerwijs als feitelijke woon- of verblijfplaats van de verdachte

zou kunnen gelden, nu het was achterhaald door latere opgave, die door het hof kennelijk is opgevat als door de verdachte zelf gedaan te weten door opgave van voormeld adres [adres A] te Almere en de daaropvolgende vermelding 'Vertrokken Onbekend Waarheen'. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk (vgl. HR 19 september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2405).

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 24 april 2018 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:626

Zaaknummer: 16/05443

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: E.M. Witjens

Wetsartikelen: 588 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over het feit dat de rechtbank geen blijk heeft gegeven te hebben onderzocht of zich de situatie als bedoeld in artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet.

Het middel klaagt erover dat de rechtbank geen blijk heeft gegeven te hebben onderzocht of zich de situatie als bedoeld in artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat de rechter in een geval als het onderhavige, waarin op de voet van artikel 94a Sv beslag rust op het in beslag genomen voorwerp en een derde in een beklagprocedure op de voet van artikel 552a Sv om teruggave verzoekt, als maatstaf moet aanleggen of zich het geval voordoet dat buiten redelijke twijfel is dat die derde als eigenaar van dat in beslag genomen voorwerp moet worden aangemerkt en daarvan in zijn beslissing blijk moet geven. Indien die derde als eigenaar wordt aangemerkt, zal de rechter tevens moeten onderzoeken, en daarvan blijk moeten geven, of zich de situatie van artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, *NJ* 2010/654, r.o. 2.15).

Uit de overwegingen van de rechtbank blijkt niet dat zij heeft onderzocht of zich de situatie van artikel 94a lid 4 of 5 Sv voordoet. De enkele overweging dat het zeer waarschijnlijk is dat [klager] als enig bestuurder van het bedrijf feitelijk en als enige de betreffende auto in gebruik heeft, is daartoe onvoldoende. De bestreden beschikking is derhalve ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Den Haag, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:613

Zaaknummer: 16/04631

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak nu is verzuimd een afschrift van de appeldagvaarding aan de raadsman van de verdachte te zenden.

Het middel klaagt dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv niet is nageleefd, doordat is verzuimd een afschrift van de appeldagvaarding aan de raadsman van de verdachte te zenden.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:621

Zaaknummer: 17/01630

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 51 Sv en 48 Sv

RECHTSPRAAK

Vloeit uit verblijfsrecht verdachte in België voort dat zijn ongewenstverklaring in Nederland niet tot veroordeling kan leiden?

Het middel klaagt over de verwerping van het ter terechtzitting in hoger beroep gevoerde verweer dat uit het verblijfsrecht van de verdachte in België voortvloeit dat zijn ongewenstverklaring in Nederland niet tot een veroordeling kan leiden.

In de tenlastelegging is het bewezenverklaarde bestanddeel ‘op grond van een wettelijk voorschrift tot ongewenste vreemdeling is verklaard’ nader gespecificeerd als ‘op grond van artikel 67 van de Vreemdelingenwet 2000, in elk geval op grond van enig wettelijk voorschrift tot ongewenste vreemdeling was verklaard’. Deze in de tenlastelegging voorkomende woorden, die daarin kennelijk zijn gebezigd in dezelfde betekenis als aan die bewoordingen toekomt in artikel 197 Sr, dienen aldus te worden verstaan dat daarvan geen sprake kan zijn indien de ongewenstverklaring in strijd is met rechtstreeks werkende bepalingen van het recht van de Europese Unie.

Bij een strafrechtelijke vervolging ter zake van artikel 197 Sr dient de rechter dus in voorkomende gevallen te onderzoeken of de ongewenstverklaring in strijd is met rechtstreeks werkende bepalingen van Unierecht alsmede, indien ter zake verweer is gevoerd, van dat onderzoek in zijn uitspraak te doen blijken en gemotiveerd op dat verweer te beslissen. Het voorgaande geldt ook indien tegen de desbetreffende beschikking een met voldoende waarborgen omklede bestuursrechtelijke rechtsgang openstaat of heeft opengestaan en de verdachte van deze rechtsgang geen gebruik heeft gemaakt. Voor een veroordeling is immers vereist dat komt vast te staan dat de ongewenstverklaring berust op enig wettelijk voorschrift (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2854, NJ 2010/573).

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte moet worden aangemerkt als een ‘derdelander’ met een aan zijn familieband met zijn echtgenote ontleende verblijfsstatus in een andere EU-lidstaat, te weten België. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte op grond van die verblijfsstatus een beroep kan doen op het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, welk recht slechts beperkt kan worden overeenkomstig het Unierecht, in het bijzonder artikel 27 Richtlijn

2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (*PbEU* L 158, hierna: de Richtlijn). Deze vaststellingen – die in cassatie niet ter discussie staan maar die, mede gelet op hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 naar voren is gebracht, bij hernieuwde behandeling van de zaak aandacht behoeven – neemt de Hoge Raad in het navolgende tot uitgangspunt.

Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte bij beschikking van 7 september 2000 tot ongewenst vreemdeling is verklaard, dat hij op 25 februari 2015 in Roosendaal is aangehouden en dat bij hem na zijn aanhouding 300 gram hennep en een kleine hoeveelheid xtc en cocaïne werd aangetroffen.

Op grond van het voorgaande is het hof tot het oordeel gekomen dat de verdachte op het moment van zijn aanhouding op 25 februari 2015 nog een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de Nederlandse samenleving als bedoeld in artikel 27 lid 2 Richtlijn vormde, op grond waarvan de eerdergenomen maatregel van ongewenstverklaring nog rechtskracht had.

In de beslissing van het hof ligt besloten dat het hof zich – na te hebben vastgesteld dat de betrokkene op grond van enig wettelijk voorschrift tot ongewenste vreemdeling was verklaard – gehouden achtte te onderzoeken of de ongewenstverklaring ten tijde van de ten laste gelegde gedraging in strijd was met rechtstreeks werkende bepalingen van Unierecht. Gelet op hetgeen onder 2.3.2 is vooropgesteld, is dat oordeel juist.

Voorts ligt in het oordeel van het hof besloten dat de enkele door het hof vastgestelde omstandigheid dat de verdachte ten tijde van zijn aanhouding in het bezit was van voormelde hoeveelheid verdovende middelen, met zich brengt dat het gedrag van de verdachte een actuele en voldoende ernstige bedreiging voor de openbare orde of een ander fundamenteel belang van de samenleving vormde als bedoeld in artikel 27 lid 1 en 2 Richtlijn. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:617

Zaaknummer: 17/01954

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: M.K. Bhadai

Wetsartikelen: 197 Sr

RECHTSPRAAK

Uitdrukkelijk onderbouwd standpunt omtrent de betrouwbaarheid van op ambtseed opgemaakte processen-verbaal van opsporingsambtenaren ten aanzien van tegen hen gepleegde feiten, artikel 344 lid 2 en 359 lid 2 Sv?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin, Sv heeft verzuimd in het bijzonder de redenen op te geven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt ertoe strekkende dat de verdachte moet worden vrijgesproken van het onder 2 en 3 ten laste gelegde.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak wat betreft het onder 2 en 3 ten laste gelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:614

Zaaknummer: 17/00299

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: H. Sytema en C.M.H. van Vliet

Wetsartikelen: 344 Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Is de niet nader onderbouwde afwijzing tot het horen van getuigen door het hof begrijpelijk in het licht van de summiere onderbouwing van het verzoek?

Advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer over de afwijzing door het hof van het op de terechtzitting in hoger beroep van 2 december 2015 gedane verzoek van de verdediging om [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als getuige te horen.

Of een verzoek tot het horen van getuigen naar behoren is onderbouwd alsook of het dient te worden toegewezen, zal de rechter in het licht van alle omstandigheden van het geval – en met inachtneming van het toepasselijke criterium – moeten beoordelen. De rechter dient, indien hij een verzoek afwijst, de feitelijke en/of juridische gronden waarop die afwijzing berust, in het proces-verbaal van de terechtzitting dan wel de uitspraak op te nemen. Die rechterlijke motiveringsplicht steunt mede op artikel 6 EVRM. Omtrent deze motiveringsverplichting zijn wegens de vele, uiteenlopende situaties die zich kunnen voordoen, geen nadere algemene regels te geven. De mate waarin een afwijzing van een verzoek tot horen van getuigen dient te worden gemotiveerd, wordt mede bepaald door de aard van het onderwerp waarover de getuige zou kunnen verklaren alsmede de aard en de indringendheid van de door de verdediging aangevoerde argumenten om hem te horen, terwijl tevens betekenis toekomt aan het procesverloop, waaronder ook het stadium waarin het verzoek is gedaan. In cassatie gaat het bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het horen van getuigen in de kern om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen (vgl. HR 23 januari 2018, ECLI:NL:HR:2018:72).

Het op de terechtzitting in hoger beroep van 2 december 2015 gedane verzoek van de verdediging strekt ertoe onder meer [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als getuige te horen mede in het licht van de verklaring van de op die terechtzitting gehoorde getuige [betrokkene 4]. Het hof heeft het verzoek tot het horen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] op die

terechtzinging afgewezen op de enkele grond dat de noodzaak tot het horen van deze getuigen niet is gebleken. Mede in aanmerking genomen de, onder 2.3 weergegeven, inhoud van de verklaring van [verdachte] – erop neerkomend dat de verdachte sprak over huisvredebreuk door [betrokkene 1], geen anderen aanwezig waren en de verdachte [betrokkene 1] niet heeft geslagen maar heeft geduwd – en voorts hetgeen door de verdediging aan dat verzoek ten grondslag is gelegd, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk. Het middel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:609

Zaaknummer: 16/03451

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

De beslissing van het hof om tegen verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, was achteraf gezien onjuist.

Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte, aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:560

Zaaknummer: 16/06312

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: C.M. Peeperkorn

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Ontbrekende pleitnota van raadvrouw leidt tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel behelst de klacht dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak nietig zijn, aangezien de door de raadvrouw bij die gelegenheid aan het hof overgelegde pleitnota zich niet bij de stukken van het geding bevindt.

De in genoemd proces-verbaal vermelde pleitnota ontbreekt bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken. Naar aanleiding van een door de raadsman op de voet van art. 4.8.2. Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden gedaan verzoek is bij het hof nadere informatie ingewonnen. Op grond van die informatie moet worden aangenomen dat die pleitnota niet meer beschikbaar zal komen.

Nu bedoelde pleitnota ontbreekt, valt niet na te gaan of ter terechtzitting meer verweren zijn gevoerd dan wel of aldaar meer uitdrukkelijk onderbouwde standpunten naar voren zijn gebracht dan de in de bestreden uitspraak genoemde. Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het, nu het onherstelbaar is, nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak meebrengt.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:557

Zaaknummer: 16/06262

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 4.8.2 Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden

RECHTSPRAAK

Opzettelijk gebruikmaken van valselijk opgemaakt geschrift?

Het middel klaagt dat het onder 6 bewezenverklaarde opzet ontoereikend is gemotiveerd.

Uit de bewijsvoering kan het opzet van de verdachte op het gebruikmaken van de valselijk opgemaakte werkgeversverklaringen niet zonder meer worden afgeleid. De enkele omstandigheid dat de verdachte op het moment dat hij de werkgeversverklaringen bij de hypotheekofferte voegde 'niet alleen [had] kunnen maar ook [had] moeten zien' dat de verklaringen onjuist waren ingevuld, kan de gevolgtrekking dat de verdachte daarvan met opzet gebruik heeft gemaakt, niet dragen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 6 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:544

Zaaknummer: 16/05521

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: D.P. Poppe

Wetsartikelen: 225 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat de aantekening van het hof van het mondelinge arrest niet de bijzondere redenen vermeldt die de door het hof opgelegde straffen hebben bepaald.

Het middel klaagt dat de aantekening van het hof van het mondelinge arrest ten onrechte niet de bijzondere redenen vermeldt die de door het hof opgelegde straffen hebben bepaald.

De aantekening van een mondeling arrest van de enkelvoudige kamer van een hof dient ingevolge artikel 425 lid 3 Sv te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Regeling aantekening mondeling vonnis door politierechter, kinderrechter, economische politierechter, de kantonrechter en de enkelvoudige kamer voor behandeling in strafzaken in hoger beroep van 2 oktober 1996 (*Stcrt.* 1996, 197, hierna: de Regeling).

Artikel 3 van de Regeling houdt onder j in dat de aantekening de navolgende gegevens dient te bevatten:

‘opgelegde straf(fen) of maatregel(en) met vermelding van de bijzondere redenen die de straf(fen) hebben bepaald of tot de maatregel(en) hebben geleid. Verder in de voorkomende gevallen opgave van de strafmotiveringseisen, genoemd in art. 359, vierde, zesde, zevende en achtste lid, Sv.’

Het middel klaagt terecht dat de aantekening van het hof van het mondelinge arrest voormelde bijzondere redenen niet vermeldt.

Blijkens de stukken van het geding heeft [A] zich in eerste aanleg als benadeelde partij in het strafgeding gevoegd. De politierechter heeft de benadeelde partij niet-ontvankelijk verklaard in haar vordering.

Bij de stukken van het geding bevindt zich een ‘wensenformulier’, dat blijkens een daarop geplaatste stempel op 16 september 2015 – dus voor de eerste terechtzitting in hoger beroep van 24 februari 2016 – bij het parket van het hof is ingekomen. Dit schrijven houdt in dat de benadeelde partij haar oorspronkelijke vordering wenst te handhaven.

De bestreden uitspraak bevat geen beslissing op de vordering van de benadeelde partij. Ingevolge artikel 335 en 361 lid 4 Sv in verbinding met artikel 415 Sv was het hof gehouden omtrent de vordering van de benadeelde partij een met redenen omklede beslissing te nemen. De bestreden uitspraak ontbeert een dergelijke beslissing en kan daarom ook in zoverre niet in stand blijven.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover daarbij geen beslissing is genomen op de vordering van de benadeelde partij alsmede wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:540

Zaaknummer: 16/02738

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 425 Sv, 335 Sv en 361 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft beslist dat de getuige ter terechtzitting niet behoefde te worden gehoord, zonder in de motivering van zijn beslissing kenbaar aandacht te besteden aan de in artikel 288 lid 1 onder b en c Sv genoemde gronden.

Het middel klaagt dat het hof bij de ter terechtzitting in hoger beroep uitgesproken afwijzing van het verzoek tot het horen van de verbalisant [verbalisant], die ter terechtzitting was verschenen, als getuige een onjuiste maatstaf heeft aangelegd, althans die beslissing onbegrijpelijk heeft gemotiveerd.

Ingevolge artikel 287 lid 2 Sv kan van het horen van ter terechtzitting verschenen getuigen slechts worden afgezien (i) met toestemming van de officier van justitie en de verdediging, of (ii) indien die procespartijen niet instemmen met het afzien van het horen, op de gronden die zijn genoemd in artikel 288 lid 1 onder b en c Sv, te weten dat het gegronde vermoeden bestaat dat de gezondheid of het welzijn van de getuige door het afleggen van een verklaring ter terechtzitting in gevaar wordt gebracht en het voorkomen van dit gevaar zwaarder weegt dan het belang om de getuige ter terechtzitting te kunnen ondervragen, dan wel dat redelijkerwijs valt aan te nemen dat daardoor het Openbaar Ministerie niet in zijn vervolging of de verdachte in zijn verdediging wordt geschaad. Ingevolge artikel 415 Sv zijn artikel 287-288 Sv van overeenkomstige toepassing op het rechtsgeding voor het gerechtshof.

Het onder 2.2 weergegeven proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep houdt in dat aldaar als getuige was verschenen de verbalisant [verbalisant], dat de advocaat-generaal zich op het standpunt heeft gesteld dat de getuige diende te worden gehoord en dat hij hem een vraag wilde stellen. Aldus kan uit het proces-verbaal niet worden afgeleid dat de advocaat-generaal toestemming heeft gegeven af te zien van het horen van de getuige. Het hof heeft echter beslist dat de getuige niet behoefde te worden gehoord, zonder in de motivering van zijn beslissing kenbaar aandacht te besteden aan de in artikel 288 lid 1 onder b en c Sv genoemde gronden. Deze beslissing is, gelet op het voorgaande, niet begrijpelijk.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:550

Zaaknummer: 10-04-2018

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Wetsartikelen: 287 Sv en 288 Sv

RECHTSPRAAK

Opzettelijk gebruikmaken van valselijk opgemaakt geschrift?

Het middel klaagt onder meer dat het onder 6 bewezenverklaarde opzet ontoereikend is gemotiveerd.

Uit de bewijsvoering kan het opzet van de verdachte op het gebruikmaken van de valselijk opgemaakte werkgeversverklaringen niet zonder meer worden afgeleid. De enkele omstandigheid dat de verdachte op het moment dat zij de werkgeversverklaringen bij de hypotheekofferte voegde ‘niet alleen [had] kunnen maar ook [had] moeten zien’ dat de verklaringen onjuist waren ingevuld, kan de gevolgtrekking dat de verdachte daarvan met opzet gebruik heeft gemaakt, niet dragen.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:548

Zaaknummer: 16/05198

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 225 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht omtrent de vaststelling door het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen in een periode die voorafgaat aan de in de bewezenverklaring in de hoofdzaak genoemde periode.

Het middel klaagt onder meer dat het hof heeft vastgesteld dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen in een periode die voorafgaat aan de in de bewezenverklaring in de hoofdzaak genoemde periode.

Het hof is bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitgegaan van een berekeningswijze die pleegt te worden aangeduid als eenvoudige kasopstelling. Deze berekeningswijze komt niet alleen in aanmerking bij toepassing van het derde lid van artikel 36e Sr, maar kan ook worden gehanteerd bij toepassing van het tweede lid van artikel 36e Sr, indien het aan de hand van die berekening vastgestelde bedrag in voldoende mate kan worden gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr of, voor zover deze zijn begaan voor 1 juli 2011, soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud), Sr (vgl. HR 14 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:414, NJ 2017/151).

In aanmerking genomen dat het hof – dat kennelijk heeft beoogd enkel voordeel te ontnemen dat is verkregen door middel van of uit de baten van de in de hoofdzaak bewezenverklaarde feiten – tot uitgangspunt heeft genomen de periode van 1 mei 2009 tot en met 15 april 2011 waarin die feiten zijn begaan, is de vaststelling van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel moet worden geschat, voor zover het hof daarbij de bankstorting en uitgaven verricht vóór 1 mei 2009 heeft betrokken, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk.

Het middel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:543

Zaaknummer: 16/04582

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank door het klaagschrift – voor zover dat strekt tot teruggave van de scooter – gegrond te verklaren met uitzondering van het motorblok, miskend dat beslag is gelegd op de gehele scooter, waarvan het gestolen motorblok door natrekking onderdeel is gaan vormen?

Het middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, de teruggave van de snorfiets of scooter, merk Piaggio C25, kenteken [AA-00-BB], heeft gelast met uitzondering van het motorblok.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene gericht tegen een op de voet van artikel 94 Sv gelegd beslag dient de rechter a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het in beslag genomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Voorts verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 onder 4° Sr in verbinding met artikel 552f Sv.

Met haar overwegingen heeft de rechtbank onvoldoende inzicht gegeven in haar gedachtegang.

Voor zover de rechtbank heeft geoordeeld dat het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich niet verzet tegen teruggave van de scooter met uitzondering van het gestolen motorblok, is zij te ver vooruitgelopen op het latere oordeel van de strafrechter. Wat

dat laatste betreft is het immers aan die later oordelende rechter om te bepalen of de scooter al dan niet in zijn geheel als voorwerp waarvan het ongecontroleerde bezit in strijd is met de wet of het algemeen belang aan het verkeer moet worden onttrokken.

Voor zover de rechtbank dat niet heeft miskend, is haar oordeel dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende rechter de gehele scooter aan het verkeer onttrokken zal verklaren ontoereikend gemotiveerd.

De bestreden beschikking lijdt derhalve aan een motiveringsgebrek.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Oost-Brabant, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:555

Zaaknummer: 17/00641

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Ontbrekende pleitnota in hoger beroep leidt tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel behelst de klacht dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak nietig zijn, aangezien de door de raadvrouw bij die gelegenheid aan het hof overgelegde pleitnota zich niet bij de stukken van het geding bevindt.

De in genoemd proces-verbaal vermelde pleitnota ontbreekt bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken. Naar aanleiding van een door de raadsman op de voet van artikel 4.8.2. Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden gedaan verzoek is bij het hof nadere informatie ingewonnen. Op grond van die informatie moet worden aangenomen dat die pleitnota niet meer beschikbaar zal komen.

Nu bedoelde pleitnota ontbreekt, valt niet na te gaan of ter terechtzitting meer verweren zijn gevoerd dan wel of aldaar meer uitdrukkelijk onderbouwde standpunten naar voren zijn gebracht dan de in de bestreden uitspraak genoemde. Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het, nu het onherstelbaar is, nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak meebrengt.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:556

Zaaknummer: 16/06190

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 4.8.2 Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden

RECHTSPRAAK

Vallen camerabeelden wachtruimte en toegangspaden tot afdeling spoedeisende hulp van ziekenhuis onder verschoningsrecht?

De advocaat-generaal heeft in zijn conclusie onder 4.2 deze zaak als volgt samengevat. Het gaat om een vermoedelijk begane mishandeling. Het slachtoffer zag in de wachtruimte van het [A] Ziekenhuis een man die zij meende te herkennen als de dader. Om de identiteit van deze man te achterhalen vorderde de officier van justitie met machtiging van de rechter-commissaris op grond van artikel 126nf Sv de camerabeelden van de wachtruimte en van alle toegangspaden tot het ziekenhuis. Op deze camerabeelden zijn de personen die het ziekenhuis bezoeken, onder wie ook patiënten, zichtbaar.

De klaagster heeft aan de vordering van de officier van justitie in die zin voldaan dat een gegevensdrager met daarop de desbetreffende camerabeelden in een gesloten envelop is overhandigd aan een opsporingsambtenaar. Deze opsporingsambtenaar heeft deze gegevensdrager in de gesloten envelop in beslag genomen. Vervolgens heeft de klaagster een klaagschrift ingediend waarin zij zich verzet tegen de inbeslagname van die gegevensdrager en stelt dat de desbetreffende camerabeelden vallen onder het haar toekomende afgeleide verschoningsrecht.

Op grond van artikel 98 lid 1 Sv is het eerst aan de rechter-commissaris om te beslissen over het beroep op het verschoningsrecht ten aanzien van de in beslag genomen gegevensdrager met daarop de camerabeelden. Zo een beslissing ontbreekt echter in het onderhavige geval. De rechtbank heeft ook niet de behandeling van het klaagschrift aangehouden en de stukken in handen van de rechter-commissaris gesteld teneinde een beschikking te geven als in artikel 98 lid 1 Sv bedoeld. Dat brengt met zich dat het cassatieberoep niet is gericht tegen een beslissing van de rechtbank op een ingevolge artikel 98 lid 4 Sv gedaan beklag, maar dat het gedane beklag moet worden beschouwd als een klaagschrift tegen de inbeslagneming als bedoeld in artikel 552a lid 1 Sv, waarbij dat klaagschrift ertoe strekt dat een geheimhouder de bevoegdheid tot verschoning kan uitoefenen met betrekking tot de camerabeelden. Derhalve geldt dat, alvorens wordt beslist op het klaagschrift, de stukken in handen van de rechter-commissaris worden gesteld teneinde de genoemde beschikking te geven (vgl. HR 25 oktober 2016, ECLI:NL:HR:2016:2418, r.o. 3.4 en HR 30 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1205, NJ 2018/92,

r.o. 2.6). In cassatie wordt niet geklaagd over dit verzuim van de rechtbank. In geval van vernietiging van de bestreden beschikking en terugwijzing van de zaak dient evenwel alsnog met inachtneming van deze procedure te worden beslist.

Nu het klaagschrift weliswaar is ingediend door een rechtspersoon aan wie een afgeleid verschoningsrecht toekomt, maar de klagster in de omstandigheden van het onderhavige geval moet worden geacht mede op te komen tegen de inbeslagneming namens aan het ziekenhuis verbonden artsen aan wie de bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv toekomt, is de versnelde beklagprocedure van artikel 552a lid 8 en 552d lid 3 Sv van toepassing.

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de camerabeelden die zich op de in beslag genomen gegevensdrager bevinden, niet onder het verschoningsrecht vallen.

In de onder 3.2 weergegeven overwegingen ligt als oordeel van de rechtbank besloten dat aan de klagster een – van aan het ziekenhuis verbonden artsen – afgeleid verschoningsrecht toekomt. In cassatie is dit oordeel niet bestreden, zodat daarvan moet worden uitgegaan.

Het oordeel van de rechtbank dat de camerabeelden van de wachtruimte en de toegangspaden tot de afdeling spoedeisende hulp van het ziekenhuis niet kunnen gelden als wetenschap die aan een arts in het kader van zijn beroepsuitoefening is toevertrouwd als bedoeld in artikel 218 Sv en derhalve ook niet onder het afgeleide verschoningsrecht van de klagster vallen, geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

De rechtbank heeft tot uitgangspunt genomen dat op de camerabeelden in ieder geval ook patiënten zijn vastgelegd. Camerabeelden waaruit de identiteit van een patiënt of van het bestaan van een (toekomstige) hulpverleningsrelatie valt af te leiden omdat zij de bezoeker van een bepaalde arts of een bepaalde behandelafdeling van een ziekenhuis herkenbaar in beeld brengen, kunnen onder het verschoningsrecht van een arts en derhalve onder het de klagster toekomende afgeleide verschoningsrecht vallen. De rechtbank heeft dat miskend. Dat, zoals de rechtbank heeft overwogen, op de desbetreffende camerabeelden ook bezoekers en begeleiders te zien zijn en dat de plaatsen waar die camerabeelden zijn gemaakt voor eenieder toegankelijk zijn, maakt dat niet anders.

Het middel klaagt hierover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking, wijst de zaak terug naar de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan en stelt de stukken in handen van de rechter-commissaris in die rechtbank ter fine als in 2.3.2 vermeld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:553

Zaaknummer: 17/05241

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J.T.C. Leliveld en R.J.F. ten Ham

Wetsartikelen: 98 Sv, 218 Sv, 552a Sv en 552d Sv

RECHTSPRAAK

De beslissing van het hof om tegen verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, was achteraf gezien onjuist.

Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte, aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld. De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:559

Zaaknummer: 16/06308

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: C.M. Peepkorn

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Gelet op het feit dat verdachte ten tijde van de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep in verband met een andere zaak was gedetineerd, is de beslissing van het hof om verstek te verlenen achteraf gezien onjuist.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte, aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

Uit het onder 2.2 vermelde proces-verbaal moet worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep in verband met een andere zaak was gedetineerd, zodat de beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, achteraf gezien onjuist is. Gelet op het grote belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn, dient de verdachte de mogelijkheid te hebben om zijn zaak alsnog in hoger beroep in zijn tegenwoordigheid te doen behandelen. Dit leidt ertoe dat het bestreden arrest moet worden vernietigd en dat de zaak moet worden teruggewezen, opdat deze opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:561

Zaaknummer: 17/00104

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de verwerping door het hof van het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de vervolging van de verdachte.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de vervolging van de verdachte ten aanzien van het ten laste gelegde feit.

De ten tijde van het ten laste gelegde en bewezenverklaarde feit geldende en sinds de inwerkingtreding op hier niet van belang zijnde punten tweemaal gewijzigde Aanwijzing Opiumwet van 2 november 2000, *Stcrt.* 2000, 250 (hierna: de Aanwijzing) dient aldus te worden uitgelegd dat – behoudens door het Openbaar Ministerie te stellen en aannemelijk te maken bijzondere omstandigheden en mits tijdig afstand is gedaan van het in beslag genomen plantenmateriaal – met een politiesepot wordt afgedaan de teelt van niet meer dan vijf hennepplanten, ongeacht de hoeveelheid of het gewicht van de met die teelt verkregen of te verkrijgen opbrengst van voor consumptie geschikte hennep of henneproducten (vgl. HR 26 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO4015, *NJ* 2012/63).

Het hof heeft de juistheid van de stelling van de verdediging dat de hennep afkomstig was van slechts vijf hennepplanten in het midden gelaten en heeft geoordeeld dat het Openbaar Ministerie ter zake van het ten laste gelegde feit kan worden ontvangen in de vervolging van de verdachte, nu de hoeveelheid van 2,95 kilogram hennep die bij de verdachte is aangetroffen de in de Aanwijzing genoemde hoeveelheid van 30 gram ruimschoots overstijgt. Het hof heeft voorts geoordeeld dat in dat verband geen betekenis toekomt aan de hoeveelheid planten waarvan de hennep afkomstig is. Gelet op hetgeen onder 2.4 is overwogen, getuigt dit oordeel van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:542

Zaaknummer: 16/03584

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: P.M. Rombouts

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Uit de stukken blijkt niet dat een afschrift van de appeldagvaarding aan een voor verdachte optredende raadsman is gezonden.

Het middel klaagt dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv niet is nageleefd, doordat is verzuimd een afschrift van de appeldagvaarding aan de raadsman van de verdachte te zenden.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:547

Zaaknummer: 16/06058

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: A.P. Visser

Wetsartikelen: 51 Sv en 48 Sv

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening wordt door de Hoge Raad afgewezen, gelet op het feit dat van het in de aanvraag aangevoerde niet kan worden gesteld dat de kantonrechter daarmee niet bekend was.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag heeft betrekking op een vonnis waarbij de aanvrager is veroordeeld ter zake van het besturen van een motorrijtuig op 3 april 2015 te Almere zonder dat aan hem een rijbewijs was afgegeven. In de aanvraag wordt gesteld dat aan de aanvrager op 3 april 2015 wel een rijbewijs was afgegeven. Ter staving van deze stelling zijn bij de aanvraag als bijlagen een kopie van het op naam van de aanvrager gestelde rijbewijs en een afdruk van een schermafbeelding van het rijbewijzenregister overgelegd, beide inhoudende dat aan de aanvrager op 31 maart 2015 een rijbewijs is afgegeven.

Van het in de aanvraag aangevoerde kan niet worden gezegd dat de kantonrechter daarmee niet bekend was. In het dossier waarover de kantonrechter de beschikking had, bevindt zich immers voornoemde afdruk van de schermafbeelding van het rijbewijzenregister.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:549

Zaaknummer: 17/03789

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en Y. Buruma

Advocaten: M.H. Almoes

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over het overnemen van het vonnis door het Gerecht in eerste aanleg met betrekking tot het bevestigen van de bewezenverklaring, omdat het een wijziging heeft aangebracht daarin.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte het vonnis van het Gerecht in eerste aanleg met betrekking tot de bewezenverklaring heeft bevestigd, omdat het een wijziging heeft aangebracht in die bewezenverklaring.

Bij de beoordeling van het middel dient met betrekking tot de toepassing van artikel 406 Wetboek Strafvordering van Sint Maarten (hierna: Sv) het volgende te worden vooropgesteld. Een vonnis dient te worden vernietigd indien en voor zover het hof zich niet kan verenigen met door de eerste rechter genomen beslissingen op de voet van artikel 401 Sv in verbinding met artikel 392 lid 1 en 394 lid 1 Sv. Dat zijn de beslissingen inzake de geldigheid van de inleidende dagvaarding, de bevoegdheid van de eerste rechter tot kennisneming van de zaak, de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging dan wel de aanwezigheid van redenen voor schorsing van de vervolging, en voorts de beslissingen over de vraag of de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan, de strafbaarheid van het bewezenverklaarde en van de verdachte alsmede de oplegging van straf en/of maatregel.

Een vonnis waarmee de appelrechter zich wat betreft de gronden niet kan verenigen, leent zich voor bevestiging, zij het met aanvulling of verbetering van die gronden. Daarmee wordt bedoeld op de motivering van de beslissingen, zoals nader geregeld in artikel 402, 403 en 413 Sv (vgl. met betrekking tot artikel 423 van het Nederlandse Wetboek van Strafvordering HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM0256, NJ 2011/294).

Het hof heeft zich in zoverre niet kunnen verenigen met de bewezenverklaring van het ten laste gelegde feit door het Gerecht in eerste aanleg dat de bewezenverklaarde bedreiging met geweld zich niet alleen tegen de in de juwelier aanwezige personen heeft gericht, maar tevens tegen een voor de juwelier staande beveiligiger. Gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, betekent dat dat het hof het vonnis in zoverre, dus wat betreft die bewezenverklaring, niet had mogen bevestigen, maar dit had behoren te vernietigen alvorens het feit bewezen te kunnen verklaren zoals vermeld onder 2.2.2.

Het voorgaande behoeft echter niet tot cassatie te leiden. In aanmerking genomen dat de door het hof aangevulde bewezenverklaring naar aard en ernst niet wezenlijk verschilt van het door het Gerecht in eerste aanleg bewezenverklaarde en dat geen onduidelijkheid bestaat over hetgeen het hof heeft bewezenverklaard, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. De verdachte bevindt zich voorts in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en tien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:546

Zaaknummer: 16/05821

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: D.N. de Jonge

RECHTSPRAAK

Is er sprake van grondslagverlating bij een tenlastelegging die toegesneden is op artikel 8 lid 3 sub a WVV 1994 jo. artikel 8 lid 4 WVV 1994, terwijl het hof verdachte heeft veroordeeld ter zake van artikel 8 lid 2 sub a WVV 1994?

Het middel klaagt dat het hof bij de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten.

Het hof heeft blijkens de bewezenverklaring de weergegeven tenlastelegging aldus verstaan, dat daarin aan de verdachte onder meer wordt verweten dat hij zich heeft schuldig gemaakt aan het besturen van een motorrijtuig na het in artikel 8 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994 bedoelde gebruik van alcoholhoudende drank. Deze – aan de feitenrechter voorbehouden – uitleg van de tenlastelegging is niet onverenigbaar met de bewoordingen ervan en moet in cassatie worden geëerbiedigd. Van die uitleg uitgaande heeft het hof bij de bewezenverklaring de grondslag van de tenlastelegging niet verlaten. Daarbij verdient nog opmerking dat onjuist is de in het middel voorgestane opvatting dat lid 3 en 4 van artikel 8 WVV 1994 in een dwingende specialiteitsverhouding staan tot lid 2 van bedoeld artikel in de zin dat de toepasselijkheid van lid 3 of lid 4 de toepasselijkheid van lid 2 zou uitsluiten.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:545

Zaaknummer: 16/05544

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: C. Grijsen en D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 8 WVV

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de rechts(on)geldigheid van de dagvaarding in hoger beroep.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:562

Zaaknummer: 16/06298

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: S. Ben Tarraf

Wetsartikelen: 588 Sv

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht omtrent het bewezenverklaarde medeplegen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het medeplegen niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

In de arresten HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390, HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316, NJ 2016/411 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het ten laste gelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof onder meer vastgesteld dat (i) het plan om de auto in brand te steken in het bijzijn van de verdachte aan de keukentafel door zijn vader en de mededader is besproken, (ii) de verdachte daarna het voertuig heeft geregeld, (iii) hij vervolgens als bestuurder van dat voertuig de mededader heeft opgehaald en met hem naar de in brand te steken auto is gereden alsmede dat op het moment dat de mededader instapte de aanmaakblokjes al in het voertuig aanwezig waren, (iv) de verdachte degene was die wist op welk adres die auto gevonden kon worden, (v) hij die auto aan de mededader heeft aangewezen en (vi) hij, nadat de mededader de brand had gesticht, weer met de mededader is

weggereden.

Gelet hierop is het oordeel van het hof dat de bijdrage van de verdachte aan het bewezenverklaarde medeplegen van opzettelijk brandstichten, terwijl daarvan gemeen gevaar voor goederen te duchten is, van voldoende gewicht is om de gedragingen van de verdachte als medeplegen van dit delict aan te merken, niet onbegrijpelijk. Dat het hof heeft vastgesteld dat zijn mededader 'de feitelijke brandstichtende handelingen heeft gepleegd' doet aan de toereikendheid van de motivering niet af.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van elf maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze tien maanden en twee weken, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:499

Zaaknummer: 16/01514

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 47 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv niet is nageleefd.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv niet is nageleefd en dat onvoldoende is onderzocht of de verdachte prijs erop stelde door zijn raadsman te worden bijgestaan.

Uit hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 6 is vermeld, vloeit het ernstige vermoeden voort dat ten aanzien van de dagvaarding in hoger beroep het voorschrift vervat in de tweede volzin van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv niet is nageleefd. Dit in het belang van de verdachte gegeven voorschrift is van zo grote betekenis dat, al is dit niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming ervan moet worden geacht aan een geldige behandeling van de zaak ter terechtzitting buiten tegenwoordigheid van de verdachte en diens raadsman in de weg te staan. Dit is slechts anders indien de rechter voor wie de zaak is aangebracht in redelijkheid mag aannemen dat de verdachte geen prijs erop heeft gesteld hetzij ter terechtzitting te verschijnen en aldaar door zijn raadsman te worden bijgestaan, hetzij in zijn afwezigheid door zijn uitdrukkelijk gemachtigde raadsman het woord ter verdediging te laten voeren.

In aanmerking genomen dat uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep kan worden afgeleid dat de verdachte aldaar zonder raadsman is verschenen, dat hij dacht voor een andere zaak te zijn verschenen en kenbaar heeft gemaakt normaliter bijstand te hebben van een advocaat, kon het hof niet in redelijkheid aannemen dat de verdachte op die bijstand geen prijs (meer) stelde. Dit brengt mee dat de niet-nakoming van het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv, in de weg stond aan een geldige behandeling van de zaak ter terechtzitting in hoger beroep.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:500

Zaaknummer: 16/03108

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: D.J.G.J. Cornelissen

Wetsartikelen: 51 Sv en 48 Sv

RECHTSPRAAK

Oordeel van de rechtbank dat onvoldoende grond bestaat voor het aannemen van een verdenking van witwassen jegens klager is niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel komt op tegen de gegroundverklaring van het klaagschrift.

In de onderhavige beklagprocedure heeft de klager aangevoerd dat geen redelijk vermoeden van schuld jegens hem bestond op het moment dat de auto onder hem in beslag werd genomen. In zo een geval dient de vraag of ten tijde van de inbeslagneming een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit bestond, beoordeeld te worden met het oog op beantwoording van de vraag of een belang van strafvordering aanwezig is voor het voortduren van het beslag (vgl. HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:142). Dat betekent dat de beklagrechter moet beoordelen of op basis van het dossier en hetgeen in de raadkamer door de officier van justitie en door of namens de klager is aangevoerd – en derhalve uitgaande van de stand van zaken ten tijde van de behandeling van het klaagschrift – jegens de klager een redelijk vermoeden van schuld aan de verweten gedraging kan volgen. Het onderzoek in de raadkamer naar aanleiding van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv draagt daarbij een summier karakter, mede omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de hoofd- of ontnemingszaak te geven oordeel (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, NJ 2010/654).

Gelet op hetgeen in de raadkamer door de officier van justitie is aangevoerd omtrent de door de klager tegenover de politie afgelegde verklaring alsmede gelet op de waarde van de in beslag genomen auto en in aanmerking genomen hetgeen onder 2.3 is overwogen, is het oordeel van de rechtbank dat onvoldoende grond bestaat voor het aannemen van een verdenking van witwassen jegens klager, niet zonder meer begrijpelijk. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:502

Zaaknummer: 17/01765

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Terechte klacht dat het proces-verbaal niet is vastgesteld en ondertekend ex artikel 327 Sv leidt niet tot cassatie op grond van bijzonderheden van de zaak.

Advocaat-generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat het proces-verbaal van de enkelvoudige kamer van het hof van 29 december 2016 niet overeenkomstig artikel 327 Sv is vastgesteld en ondertekend door de raadsheer die het mondelinge arrest heeft gewezen.

Artikel 327 Sv, dat ingevolge artikel 415 lid 1 Sv ook in hoger beroep van toepassing is, luidt:

‘Het proces-verbaal wordt door den voorzitter of door een der rechters, die over de zaak heeft geoordeeld, en den griffier vastgesteld en zoo spoedig mogelijk na de sluiting van het onderzoek ter terechtzitting en in elk geval binnen den in het eerste lid van artikel 365 vermelden termijn ondertekend. Voor zoover de griffier tot een en ander buiten staat is, geschiedt dit zonder zijne medewerking en wordt van zijne verhindering aan het slot van het proces-verbaal melding gemaakt.’

Aldus is het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep niet vastgesteld en ondertekend overeenkomstig artikel 327 Sv. Het middel klaagt daarover terecht. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden op grond van de navolgende bijzonderheden waardoor deze zaak wordt gekenmerkt.

De oorzaak van voornoemd verzuim is, zoals vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.3, gelegen in het feit dat de raadsheer die het mondeling arrest heeft gewezen na de terechtzitting in hoger beroep is komen te overlijden.

Blijkens de aantekening mondeling arrest was ter terechtzitting niet de verdachte, maar wel de uitdrukkelijk door de verdachte gemachtigde raadsman aanwezig. In cassatie zijn, voor zover

het gaat om de in acht genomen vormen en al hetgeen met betrekking tot de zaak op de terechtzitting is voorgevallen, tegen de inhoud van het door de griffier vastgestelde en ondertekende proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep geen klachten aangevoerd. Dat proces-verbaal houdt in dat de raadsman van de verdachte zich op de terechtzitting in hoger beroep ten aanzien van de bewezenverklaring heeft gerefereerd aan het oordeel van het hof en alleen een 'strafmaatverweer' heeft gevoerd. Ook voor zover het gaat om de in het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep vermelde beslissingen ter zake van de bewezenverklaring en de strafoplegging, zijn in cassatie geen klachten aangevoerd. Daarbij is van belang dat de door de voorzitter ondertekende aantekening mondeling arrest als bedoeld in artikel 426 lid 1 Sv (een zogenoemd stempelarrest) geen andersluidende beslissingen omtrent de kwalificatie en de strafoplegging bevat dan zijn vermeld in het bestreden arrest dat op de voet van artikel 425 lid 3 aanhef en onder c Sv is aangetekend in het door de griffier vastgestelde en ondertekende proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep.

De schriftuur bevat geen toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep. De niet-geconcretiseerde verwijzing in de schriftuur naar 'een praktische en effectieve rechtsgang naar de Hoge Raad (mede) op basis van een feitelijk en juridisch deugdelijk proces-verbaal dat is vastgesteld door de rechter die arrest heeft gewezen op basis van het verhandelde ter terechtzitting' en naar de omstandigheid dat het hof bij de strafoplegging 'mede [heeft] gelet op de persoon van de verdachte, zoals van een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting is gebleken', is daartoe niet toereikend.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:501

Zaaknummer: 17/00182

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 327 Sv

RECHTSPRAAK

In hoger beroep is verzuimd het afschrift van oproeping aan de raadsman ex artikel 51 (oud) Sv te verzenden.

Het middel klaagt dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv, niet is nageleefd, doordat is verzuimd een oproeping voor de terechtzitting in hoger beroep van 28 oktober 2016 aan de raadsman van de verdachte te zenden.

Blijkens het onder 2.2 vermelde proces-verbaal is verzuimd de raadsman van de verdachte een oproeping voor genoemde terechtzitting te sturen, hetgeen met zich brengt dat het voorschrift vervat in de tweede volzin van artikel 51 (oud) Sv, thans artikel 48 Sv, niet is nageleefd. Dit in het belang van de verdachte gegeven voorschrift is van zo grote betekenis dat, al is dit niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming ervan moet worden geacht aan een geldige behandeling van de zaak ter terechtzitting buiten tegenwoordigheid van de raadsman in de weg te staan. Het kennelijke oordeel van het hof dat niettegenstaande genoemd verzuim de behandeling van de zaak ter terechtzitting doorgang kon vinden omdat de verdachte, na het blijken van dat verzuim, ondubbelzinnig, desbewust en vrijwillig afstand heeft gedaan van de bijstand van zijn raadsman, is niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen hetgeen dienaangaande in het proces-verbaal is vermeld, waaronder in het bijzonder de verklaring van de verdachte dat hij niet weet waar de zaak over gaat.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:503

Zaaknummer: 17/00508

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: M.T. de Vaal

Wetsartikelen: 51 Sv

RECHTSPRAAK

De klachten, aangaande de verwerping van het verweer strekkende tot bewijsuitsluiting en de ontoereikende motivering van de bewezenverklaring, kunnen niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt over de verwerping van het verweer strekkende tot bewijsuitsluiting.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 16/03175 (ECLI:NL:HR:2018:487) kan het middel niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 16/03175 (ECLI:NL:HR:2018:487) kan het middel niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:504

Zaaknummer: 16/03374

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: I.A. van Straalen

Wetsartikelen: 359a Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de rechts(on)geldigheid van de dagvaarding in hoger beroep.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verklaart de dagvaarding in hoger beroep nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:563

Zaaknummer: 16/02910

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J.T.C.M. Crepin

Wetsartikelen: 588 Sv

RECHTSPRAAK

Oordeel hof omtrent de schadevergoedingsverplichting in het kader van de bijzondere voorwaarden als bedoeld in artikel 14c Sr is niet onbegrijpelijk.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, en tot zodanige op artikel 440 Sv gebaseerde beslissing als de Hoge Raad gepast zal voorkomen.

Het middel richt zich tegen de door het hof gestelde bijzondere voorwaarden als bedoeld in artikel 14c lid 2 aanhef en onder 1° Sr.

Voor zover het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat het slachtoffer [betrokkene 2] kennelijk materiële schade heeft geleden, in het licht van de beslissing op de vordering van de benadeelde partij onjuist is dan wel ontoereikend is gemotiveerd, mist het feitelijke grondslag. [betrokkene 2] is blijkens de aantekening mondeling vonnis van de politierechter van 7 april 2015 immers als benadeelde partij niet|ontvankelijk verklaard in zijn vordering en heeft zich kennelijk in hoger beroep niet opnieuw gevoegd als benadeelde partij in het strafgeding. Het hof heeft zich in de bestreden uitspraak niet uitgelaten over de vordering van [betrokkene 2] als benadeelde partij. Het middel kan in zoverre daarom niet tot cassatie leiden.

Voor zover het middel klaagt over de bijzondere voorwaarde dat de verdachte als schadevergoeding een bedrag van € 82,50 moet betalen ten behoeve van [betrokkene 1], geldt het volgende. Het hof heeft geoordeeld dat voldoende aannemelijk is geworden dat [betrokkene 1] schade heeft geleden en dat deze schade is veroorzaakt door het bewezenverklarde feit. Op grond daarvan heeft het hof geoordeeld dat de verdachte (net als zijn medeverdachte) de helft van die schade dient te vergoeden. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en leent zich niet voor verdere toetsing in cassatie.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:493

Zaaknummer: 16/05927

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 14c Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklachten omtrent medeplegen.

In de arresten HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390, HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316, NJ 2016/44 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het ten laste gelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Advocaat-generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest voor zover het betreft de beslissingen over feit 2 en de strafoplegging en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam teneinde op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van de onder 1 primair ten laste gelegde overval ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft in zijn onder 2.2.1 weergegeven bewijsoverweging gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel het ten laste gelegde medeplegen bewezen is. Het oordeel van het hof dat de door hem in aanmerking genomen feiten en omstandigheden in hun onderling

verband en samenhang voldoende zijn om te kunnen spreken van een voor medeplegen vereiste bewuste en nauwe samenwerking van de verdachte met zijn mededaders geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat uit de vaststellingen van het hof volgt dat de verdachte door zijn mededader [medeverdachte 1] was gevraagd om de woningoverval te plegen teneinde waardevolle voorwerpen en geld te ontvreemden, dat de verdachte vervolgens twee mededaders ([medeverdachte 4] en [medeverdachte 2]) heeft aangebracht voor de daadwerkelijke uitvoering van de te plegen overval, dat de verdachte voorafgaand aan de overval contact met die twee mededaders onderhield, en dat de mededader [medeverdachte 1] en de verdachte alles wat ze hebben gedaan hebben overlegd, dat ze er samen achter stonden en dat ze van begin af aan hadden gezegd dat het om geld ging. Voorts heeft het hof vastgesteld dat de verdachte ook nauw betrokken is geweest bij de verwickelingen na de overval door het onderbrengen van een groot deel van de buitgemaakte voorwerpen bij zijn zus, en bij de pogingen die voorwerpen te gelde te maken, waarbij de verdachte zou delen in de opbrengst.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van de onder 2 primair ten laste gelegde poging tot witwassen ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft in zijn onder 2.2.1 en 2.2.2 weergegeven bewijsoverwegingen gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel het ten laste gelegde medeplegen bewezen is. Het oordeel van het hof dat de door hem in aanmerking genomen feiten en omstandigheden in hun onderling verband en samenhang voldoende zijn om te kunnen spreken van een voor medeplegen vereiste bewuste en nauwe samenwerking van de verdachte met zijn mededader geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat de verdachte met zijn mededader [medeverdachte 1] heeft besproken dat de slachtoffers wel zouden willen betalen voor de ontvreemde voorwerpen, dat de mededader [medeverdachte 1] een brief heeft opgesteld inhoudende dat de slachtoffers een bedrag van € 300.000 moesten betalen om die voorwerpen terug te krijgen, dat de verdachte van de inhoud van deze brief op de hoogte was, dat de verdachte, ter voorkoming van sporen, een tasje heeft schoongemaakt en aan de mededader [medeverdachte 1] heeft gegeven, dat dit tasje met een deel van de ontvreemde voorwerpen aan de voordeur van de woning van de slachtoffers is gehangen gelijktijdig met het bezorgen van de brief, en dat de verdachte een keer is meegereden naar de woning van de slachtoffers toen daar een brief werd bezorgd. Voorts blijkt uit de vaststellingen van het hof dat een groot deel van de in de brief aangeboden voorwerpen door de verdachte na de overval waren ondergebracht bij zijn zus en dat de verdachte zou delen in de opbrengst van deze voorwerpen.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:494

Zaaknummer: 16/05509

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R. Schreudering

Wetsartikelen: 47 Sr